

**NN 69/2022 (17.6.2022.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o
strukovnom obrazovanju**

HRVATSKI SABOR

1024

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
STRUKOVNOM OBRAZOVANJU**

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strukovnom obrazovanju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 10. lipnja 2022.

Klasa: 011-02/22-02/51

Urbroj: 71-10-01/1-22-2

Zagreb, 14. lipnja 2022.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRUKOVNOM OBRAZOVANJU

Članak 1.

U Zakonu o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 30/09., 24/10., 22/13. i 25/18.) u članku 1. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Dio djelatnosti strukovnog obrazovanja koji se ostvaruje naukovanjem provodi se na temelju posebnog zakona kojim je uređena djelatnost obrta.«.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Djelatnost strukovnog obrazovanja za stjecanje kvalifikacija za regulirane profesije obavljaju ustanove za strukovno obrazovanje na temelju rješenja Ministarstva, sukladno posebnom propisu.«.

Članak 2.

U članku 3. točka 7. mijenja se i glasi:

»7. *učenje temeljeno na radu* je proces stjecanja znanja i vještina te pripadajuće samostalnosti i odgovornosti u ustanovi za strukovno obrazovanje, u ustanovi za strukovno obrazovanje i kod poslodavca, odnosno kod poslodavca,«.

Točka 9. mijenja se i glasi:

»9. *nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje* je dokument kojim se određuje zajednički okvir strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj koji potiče stalni razvoj strukovnog obrazovanja u skladu s osobnim i društvenim razvojem te razvojnim ciljevima hrvatskoga gospodarstva,«.

U točki 19. riječ: »obrazovni« ispred riječi: »sektor« briše se.

Članak 3.

U članku 4. stavku 1. podstavku 1. riječ: »temeljnih« zamjenjuje se riječju: »ključnih«.

U stavku 2. podstavku 2. riječ: »rezultate« zamjenjuje se riječju: »ishode«.

Članak 4.

U članku 8. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Strukovni kurikulum donosi se na temelju jednog ili više standarda kvalifikacija koji su izrađeni na temelju jednog ili više standarda zanimanja sukladno konceptu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, a strukovnim kurikulumom stječu se ključne i strukovne kompetencije te definiraju pravila i načini stjecanja kvalifikacija.«.

Članak 5.

Članak 12. mijenja se i glasi:

»(1) Samovrednovanje ustanove za strukovno obrazovanje prati i vrednuje Povjerenstvo za kvalitetu, koje imenuje tijelo upravljanja ustanove za strukovno obrazovanje.

(2) Način i postupak izbora članova Povjerenstva za kvalitetu utvrđuje se statutom ustanove za strukovno obrazovanje.

(3) Povjerenstvo za kvalitetu ima pet članova, i to su:

- ravnatelj ustanove, koji je i predsjednik Povjerenstva,
- predstavnik nastavničkog vijeća,
- predstavnik polaznika,
- predstavnik roditelja,
- predstavnik dionika na prijedlog osnivača.

(4) Za rad Povjerenstva za kvalitetu odgovoran je ravnatelj ustanove za strukovno obrazovanje, koji:

- osigurava uvjete za provedbu svih procesa osiguranja kvalitete,
- osigurava da svi dionici budu uključeni u procese osiguravanja kvalitete,
- pruža podršku zaposlenicima u procesu samovrednovanja.

(5) Za operativnu provedbu procesa samovrednovanja u ustanovi za strukovno obrazovanje ravnatelj imenuje školski tim za samovrednovanje.

(6) Način i postupak izbora članova školskog tima za samovrednovanje utvrđuje se statutom ustanove za strukovno obrazovanje.

(7) Školski tim za samovrednovanje ima tri člana koji se imenuju iz reda nastavnika i stručnih suradnika.

(8) Jedan od tri člana školskog tima za samovrednovanje je voditelj tima i koordinator samovrednovanja.

(9) Školski tim za samovrednovanje:

- koordinira proces samovrednovanja u suradnji s Povjerenstvom za kvalitetu,
- planira provedbu procesa samovrednovanja u suradnji s Povjerenstvom za kvalitetu,
- upravlja aktivnostima koje se provode u procesu samovrednovanja,
- daje stručnu podršku za provedbu procesa samovrednovanja,
- o rezultatima aktivnosti koje se provode u procesu samovrednovanja izvješćuje Povjerenstvo za kvalitetu,
- sastavlja izvješće o samovrednovanju i dostavlja ga Povjerenstvu za kvalitetu na usvajanje,
- koordinira provedbu planiranih unapređenja u suradnji s Povjerenstvom za kvalitetu.«

Članak 6.

Iza članka 12. dodaje se članak 12.a koji glasi:

»Članak 12.a

(1) Upute o elementima i načinu provođenja samovrednovanja, kao i trajanju procesa samovrednovanja u ustanovama za strukovno obrazovanje propisuje Metodologija samovrednovanja koju odlukom donosi Agencija.

(2) O provedenom procesu samovrednovanja predsjednik Povjerenstva za kvalitetu izvješćuje Agenciju.

(3) Upute o sadržaju i načinu izvješćivanja o provedenom procesu samovrednovanja donosi Agencija.«

Članak 7.

Iza članka 14. dodaje se članak 14.a koji glasi:

»Članak 14.a

(1) Ministar, uz prethodno mišljenje Agencije i Vijeća donosi odluku kojom se programi obrazovanja raspoređuju u sektore u skladu s pripadajućim zanimanjima, a na temelju Nacionalne klasifikacije zanimanja koju donosi ministarstvo nadležno za rad.

(2) Sektor/podsektor obuhvaća skupinu programa obrazovanja za obavljanje određenih poslova u različitim zanimanjima.«

Članak 8.

U članku 19. stavku 1. podstavku 1. iza riječi: »redovitih učenika« dodaju se zarez i riječi: »a može obavljati«.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ustanova za strukovno obrazovanje čiji je osnivač druga pravna ili fizička osoba, odnosno čiji su jedini osnivači druge pravne i/ili fizičke osobe način raspolaganja dobiti uređuje statutom, u skladu s člankom 57. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, br. 76/93., 29/97. – ispravak, 47/99. – ispravak, 35/08. i 127/19.)«.

Članak 9.

U članku 20. stavku 2. riječi: »praktičnog dijela obrazovanja« zamjenjuju se riječima: »učenja temeljenog na radu te preporukama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja«.

Članak 10.

Iznad članka 24. dodaje se naziv poglavlja koji glasi: »V.a UČENJE TEMELJENO NA RADU«.

Članak 11.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Učenjem temeljenim na radu stječu se specifična znanja i vještine potrebne za samostalan, siguran i odgovoran rad te rješavanje stvarnih problema radnoga procesa određenog zanimanja.

(2) Učenje temeljeno na radu može se ostvarivati u ustanovi za strukovno obrazovanje, regionalnom centru kompetentnosti, kod poslodavca u obrazovnim skupinama ili pojedinačno.

(3) Sektorski kurikulum i/ili strukovni kurikulum određuje obujam i oblik učenja temeljenog na radu.

(4) Ukupan godišnji broj sati učenja temeljenog na radu ostvaruje se u skladu sa strukovnim kurikulumom.

(5) Ustanova za strukovno obrazovanje dužna je ostvariti planirani godišnji broj sati po predmetima, odnosno modulima po modelu koji je najprimjereniji za izvođenje nastave određenoga strukovnog kurikuluma.

(6) Učenje temeljeno na radu kod poslodavca ostvaruje se u cijelosti kod jednog, odnosno više poslodavaca ovisno o definiranim ishodima učenja strukovnoga i izbornoga modula strukovnoga kurikuluma te u skladu sa specifičnostima pojedine kvalifikacije i sektora.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, dio učenja temeljenog na radu koji se ne može ostvariti kod poslodavca izvodi se u ustanovi za strukovno obrazovanje.«.

Članak 12.

U članku 25. stavku 1. riječi: »ugovorom o provedbi praktične nastave« zamjenjuju se riječima: »ugovorom o provedbi učenja temeljenog na radu (u daljnjem tekstu: ugovor)«.

Članak 13.

Članak 26. mijenja se i glasi:

»(1) Poslodavac može sklopiti ugovor:

– ako ima propisane radne prostore i opremu,

– ako polazniku odredi mentora koji ima odgovarajuću kvalifikaciju i položen ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.

(2) Ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika provodi se na temelju Programa stjecanja osnovnih znanja o poučavanju učenika.

(3) Ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika provodi se sukladno nadležnostima uređenima posebnim propisima iz područja poduzetništva i obrta i područja obrazovanja.

(4) Ostali uvjeti koje moraju ispunjavati poslodavci za izvođenje učenja temeljenog na radu utvrđuju se pedagoškim standardom i kurikulumom.

(5) Postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje kurikuluma, čiji je sastavni dio obujam i oblik učenja temeljenog na radu, propisuje se odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost srednjeg obrazovanja.

(6) Postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje učenja temeljenog na radu te obrasce ugovora propisuje ministar pravilnikom.«.

Članak 14.

Iza članka 26. dodaje se članak 26.a koji glasi:

»Članak 26.a

(1) Mentor kod poslodavca:

- samostalno ili s osobom koja ga zamjenjuje poučava polaznika u skladu s kurikulumom za stjecanje određene kvalifikacije,
- osigurava i organizira radno okruženje za stjecanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog zanimanja,
- provodi proces rada i učenje na radnom mjestu u svrhu postizanja propisanih ishoda učenja,
- kontinuirano prati postignuća učenika, sudjeluje u procesu vrednovanja i ocjenjivanja,
- surađuje s nastavnikom ustanove za strukovno obrazovanje u usklađivanju realizacije učenja temeljenog na radu te u procesu učenja kako bi se ostvarili očekivani ishodi učenja,
- vodi propisanu pedagošku dokumentaciju i evidenciju,
- sudjeluje u izradbi i obrani završnoga rada.

(2) U slučaju spriječenosti mentora poslodavac može odrediti jednu ili više osoba koje ga zamjenjuju pri poučavanju polaznika.

(3) Osoba iz stavka 2. ovoga članka može zamijeniti mentora u slučaju njegove spriječenosti najduže do 60 dana uzastopno.

(4) Poslove mentora kod poslodavca može obavljati osoba koja je završila najmanje razinu kvalifikacije 4.1 sukladno zakonu kojim je uspostavljen Hrvatski kvalifikacijski okvir, ima položen ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika te ima radno iskustvo na odgovarajućim poslovima u trajanju od najmanje tri godine, osim ako strukovnim kurikulumom nije drugačije propisano.

(5) Mentor i osoba koja zamjenjuje mentora kod poslodavca ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za:

- kazneno djelo protiv života i tijela iz članaka 111., 112., 116., 118., 119., 120. i 122., kazneno djelo protiv osobne slobode iz članaka 138. i 140., neko od kaznenih djela protiv spolne slobode i kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kazneno djelo protiv braka, obitelji i djece iz članka 179. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.),
- kazneno djelo protiv života i tijela iz članaka 91., 99. i 103., kazneno djelo protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa iz članaka 188., 189., 190., 191., 192., 193., 194., 195., 196. i 197. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.).«.

Članak 15.

U članku 27. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

- osigurati prostorne, materijalne i kadrovske uvjete potrebne za postizanje dijela ishoda učenja koji se provode kod poslodavca,
- osigurati mentora koji je u radnom odnosu kod poslodavca te je osposobljen za poučavanje na radnom mjestu i osigurava kvalitetu procesa učenja,
- voditi dokumentaciju pohađanja učenja temeljenog na radu,
- trajno stručno usavršavati svoje mentore,
- osigurati polaznicima poticajno i sigurno okruženje,
- surađivati s ustanovom za strukovno obrazovanje i omogućiti razmjenu znanja i novih tehnologija,
- provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme provedbe učenja temeljenog na radu,
- putem mentora sudjelovati u izradbi i obrani završnoga rada.«.

Članak 16.

Iza članka 27. dodaje se članak 27.a koji glasi:

»Članak 27.a

Poslodavac ne može provoditi učenje temeljeno na radu ako je poslodavac pravna osoba i/ili odgovorna osoba poslodavca, odnosno fizička osoba poslodavca:

- pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv gospodarstva iz članaka 247., 252., 253., 254., 256., 258. i 265. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.),
- ako ne posjeduje odgovarajuće prostorne i materijalne uvjete te ne ispunjava zahtjeve sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ako joj je oduzeto pravo na primanje polaznika.«.

Članak 17.

Članak 28. mijenja se i glasi:

»Obveze polaznika učenja temeljenog na radu kod poslodavca su:

- ostvarivanje ishoda učenja predviđenih strukovnim kurikulumom za stjecanje kvalifikacije učenjem u ustanovi za strukovno obrazovanje te u radnom okruženju,
- razvijanje samostalnosti, odgovornosti, iskustva i navika za ulazak na tržište rada,
- redovito pohađanje učenja temeljenog na radu i svih ostalih oblika nastave, samostalno učenje, briga za svoje radno i životno okruženje,
- razvijanje suradničkog odnosa prema drugima prihvaćajući različitosti, međusobno poštovanje i razumijevanje,
- postupanje u skladu s uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi učenja temeljenog na radu,
- postupanje u skladu s propisima o radu i zaštiti na radu,
- sudjelovanje u radnome procesu u skladu s mogućnostima i usvojenim kompetencijama.«.

Članak 18.

Iza članka 33. dodaje se članak 33.a koji glasi:

»Članak 33.a

(1) Centar može kroz javno-privatno partnerstvo, a u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo osigurati sredstva za osiguravanje radnih strojeva, opreme i ostalih uvjeta za provođenje učenja temeljenog na radu.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka mogu se osigurati iz vlastitih sredstava Centra, sredstava osnivača, poslodavaca te iz drugih izvora.«.

Članak 19.

Iza članka 36. dodaje se članak 36.a koji glasi:

»Članak 36.a

(1) Poticaji uključivanja polaznika u kurikulume za stjecanje kvalifikacija relevantnih tržištu rada mogu se osigurati u obliku stipendija iz sredstava državnog proračuna, sredstava fondova Europske unije, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vlastitih sredstava poslodavaca te iz drugih izvora.

(2) Kriteriji za odabir kurikuluma za stjecanje kvalifikacija relevantnih tržištu rada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se uzimajući u obzir potrebe gospodarstva i tržišta rada.

(3) Odluku o kriterijima za dodjelu poticaja iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnik nadležnog tijela, odnosno čelna osoba poslodavca, koji dodjeljuju poticaje sukladno promjenama na tržištu rada.

(4) Čelnicima nadležnih tijela iz stavka 3. ovoga članka smatraju se osobe utvrđene sukladno propisima kojima se uređuje sustav državne uprave.

(5) Čelnim osobama poslodavaca smatraju se osobe koje su u skladu s posebnim propisima ovlaštene za zastupanje poslodavca pravne, odnosno fizičke osobe.«.

Članak 20.

U članku 37. stavku 2. riječi: »stječe 60« zamjenjuju se riječima: »stječe najmanje 55«.

Članak 21.

Članak 38. mijenja se i glasi:

»(1) Stručni nadzor nad izvođenjem učenja temeljenog na radu kod poslodavca provodi povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za gospodarstvo, a koje čine predstavnici ministarstva nadležnog za gospodarstvo, Ministarstva, ustanove za strukovno obrazovanje, Agencije, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore.

(2) O obavljenom nadzoru nad izvođenjem učenja temeljenog na radu kod poslodavca povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka sastavlja nalaz koji sadrži:

- opis utvrđenog stanja,
- mjere koje je poslodavac dužan poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nedostataka pri provođenju učenja temeljenog na radu,
- mjere koje se predlažu ustanovi za strukovno obrazovanje čiji učenici polaze učenje temeljeno na radu kod poslodavca nad kojim se obavlja nadzor,
- rokove izvršenja mjera,
- uputu o izjavljivanju primjedbi poslodavca na nalaz.

(3) Nalaz iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se poslodavcu nad kojim se obavlja nadzor, ravnatelju ustanove za strukovno obrazovanje čiji učenici polaze učenje temeljeno na radu kod poslodavca nad kojim se obavlja nadzor, ministarstvu nadležnom za gospodarstvo i Ministarstvu.

(4) Ako utvrđene nepravilnosti i nedostaci u provođenju učenja temeljenog na radu kod poslodavca ne budu otklonjeni u roku utvrđenom nalazom iz stavka 2. ovoga članka, postupit će se u skladu s odredbama o ispunjenosti uvjeta za izvođenje kurikuluma propisanim zakonom kojim se uređuje djelatnost srednjeg obrazovanja.

(5) Inspekcijски nadzor nad ustanovama za strukovno obrazovanje obavlja prosvjetna inspekcija Ministarstva.

(6) Način provedbe stručnog nadzora nad izvođenjem učenja temeljenog na radu pravilnikom propisuje ministar nadležan za gospodarstvo nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, uz prethodnu suglasnost ministra.«.

Članak 22.

Naziv poglavlja IX. iznad članka 40. mijenja se i glasi: »IX. PREKRŠAJNE ODREDBE«.

Članak 23.

U cijelom tekstu Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 30/09., 24/10., 22/13. i 25/18.) riječi: »praktična nastava« te riječi: »praktična nastava i vježbe« u određenom padežu zamjenjuju se riječima: »učenje temeljeno na radu« u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Odluku iz članka 7. i pravilnik iz članka 13. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnik iz članka 21. ovoga Zakona ministar nadležan za gospodarstvo donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Odluku i upute iz članka 6. ovoga Zakona Agencija će donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Odluku iz članka 19. ovoga Zakona predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnici nadležnih tijela, odnosno čelne osobe poslodavca, koji dodjeljuju poticaje, donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ustanove za strukovno obrazovanja dužne su uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/22-01/02

Zagreb, 10. lipnja 2022.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.